Hiztegi azterketa — ***Irurac bat.*** Jokin de Pedro. Elkar.

Izen-deiturak: . . . . Maila-taldea: . . . .
Testuinguruaa aintzat harturik, eman ezkerreko zutabeko hitzen sinonimoak.
Azterketa honen balioa: . . . . . puntu.

Zuzen:

Nota:

lastertasun	«...zalantzan dago bizkorrago ekin eta aurrea hartu ala **lastertasuna** moteldu eta urruntzen utzi.»
hurrean	«“Txirrindulariren bat da, **hurrean**”»
ahalean	«...hala ere, **ahalean** jaitsi da maldatik behera, dagoen argi eskasarekin behin baino gehiagotan estropezu eginda.»
intziri	«—Bai —baietsi du Garik, hitz bat baino gehiago **intziri** bat jaulkiz, hain dago izuturik...»
egurats	«Atseginez arnastu du iluntzeko **egurats** umeltzen hasia.»
malda	«Aitorrek Aritzeta basoko **maldari** ekin dio pedal kolpe sendoz...»
ezari-ezarian	«Taberna, **ezari-ezarian**, jendez betetzen dabil.»
elorri	«—**Elorriengatik** izango da. Ugari dago inguru honetan.»
oinazetan	«Lidia **oinazetan** dago, gogoeta erdiragarri horiek bere sinesmenak eta susmoak batera eta bestera darabiltzatela.»
hobe beharrez	«...hara: zeure **hobe beharrez** eta bai errubakoa izanik betiko kartzelara joan leiteken Aitorrengaitik be, gauza bat eskatu behar deutsut...»
inarrosi	«Paisaia inorgabe hori sentitzean beste hotzikara batek **inarrosi** du Lidia...»
jaulki	«—Bai —baietsi du Garik, hitz bat baino gehiago intziri bat **jaulkiz**, hain dago izuturik...»
sibarita	«Gariren egoera etorri zaio gogora: bai lanpostua eta bai soldata apalak ditu; hala ere, luxu zalea eta **sibarita** samarra da, baina...»
ifrentzu	«...haren izena, *Lidia Etxenagusia*, **ifrentzuan** grabaturik daukan lepokoa, aititak behinola opari egin ziona.»
begitarte	«*ezpada haren **begitarte** liluragarriaren aldartea, Vronskyren ondotik iragan zenean, bereziki goxoa eta xamurra zelako...*»
trikimailu	«—Emakume batek eraman zuen hara, **trikimailu** bihurri bat erabiliz.»
lorratz	«Baia, telefonoan dagoan mezuan “Mendikoborda” dinoanez, ba, **lorratz** bat itxi deusku...»
zantzu	«Buruko edo kuxin batekin ito eraginda… eta ondoren, ondoren gero!, kolperen bat eman, bortizkeria **zantzuren** bat utzi...»
ezpadaze	«Baia ez deutso deitu, **ezpadaze** mezua bialdu deutso. Zergaitik?»
inorgabe	«Paisaia **inorgabe** hori sentitzean beste hotzikara batek inarrosi du Lidia...»

Hiztegi azterketa — ***Irurac bat.*** Jokin de Pedro. Elkar.	
Izen-deiturak: . . . . Maila-taldea:	Zuzen:
Testuinguruua aintzat harturik, eman ezkerreko zutabeko hitzen sinonimoak.	
Azterketa honen balioa: . . . . . puntu.	Nota:

zabu egin	«...eta aldi berean automobil bat (...) sirena joka hurbildu zaie abiadura bizian, belardiaren gainetik ezker-eskuma **zabu eginez** eta estropezuka....»
ziplo	«—Lasai, ez nauzu batere gogaitzen… oraingoz behintzat —erantzun du Lidiak **ziplo**, Aitorri konfiantza eman dion halako naturaltasunarekin.»
betertzez	«Edari bat barran hartu eta mahai txiki-txiki batean jarri da. Liburua babes duela, jendeari begiratzen dio eten barik, **betertzez** gehienetan.»
txitxildu	«Begiak **txitxilduta**, mahaitxoaren gaineko telefonoari begiratu dio, Gariren ahotsa erdi ametsetan entzun duenean...»
soaren xerka	«Eta mahaietan nahiz barra inguruan dauden guztiei azken begiratua egin die, bataren eta bestearen **soaren xerka**, agur keinu bana eginez.»
behinola	«...haren izena, *Lidia Etxenagusia*, ifrentzuan grabaturik daukan lepokoa, aititak **behinola** opari egin ziona.»
atoan	«—Lasai, nik baditut partxeak-eta. **Atoan** konponduko dugu.»
lorrin	«Orbela, sasiarte, adaxka eta **lorrin** oro amorruz zapalduta barneratzen da mendibidean gora...»
beldursartu	«Gari **beldursartua** dago. Hala ere, ez du planteatu ere egiten ondo ala txarto jokatu duen.»
behingoan	«—Hobeto egongo zara zer edo zer beroa hartuz gero. **Behingoan** natortzu.»
beste barrikako txakolina	«Egia ete dan aitortu dauana… hori **beste barrikako txakolina** da.»
apatz	«Begiak emeki-emeki zabaldu zaizkionean, Aitorrek ez du jakin non dagoen: motel argiztaturiko gela bat, sabaian zurezko habeak, sofa **apatza**…»
ostera(txo)	«—Ba, lanetik irten eta bila joango natzaizu… **osteratxo** bat egitera joan gintezke, haize freskoa hartzera. Zer deritzozu?»
oldar	«Bat-bateko **oldar** batek liburua itxi eta treneko bar-bagoira joatera bultzatu du.»
beregain	«Bera ere, Lidia, hor dago, jendearen emanarekin bat egina den arima gazte bat, sentipen freskoak, berriak dastatu nahi dituen emakume askea, **beregaina**…»
aienatu	«Aitor bertan lotu da, geldi-geldi, hain era bitxian ezagutu berri duen emakumea zelan abiatzen, urruntzen eta azkenean **aienatzen** den begietsiz.»
dirua galgarri	«...beti gehiago, beti gehiago gura dogu eta horrek galduten gaitu: **dirua galgarri**.»
tanga	«Itzuli da, hala ere, handik gutxira, erretilu biribil bat eskuan orekan dakarrela: haren gainean, bi **tanga** bete te eta galleta batzuk dakartza.»
buru-belarri	«...Lidia bere enpresako langela nagusian dago, kezkak eta atsekabeak ahaztu eragiten dizkion proiektu batean lanean, **buru-belarri**...»
ataza	«Hain berezkoak, hain egunerokoak izaten diren **atazak** artifizialak eta nekezak bilakatu zaizkio: aulkitik jaikitzea, tabakoa sakelan sartzea...»

Hiztegi azterketa — ***Irurac bat.*** Jokin de Pedro. Elkar.	
Izen-deiturak: .... Maila-taldea:	Zuzen:
Testuingurua aintzat harturik, eman ezkerreko zutabeko hitzen sinonimoak.	
Azterketa honen balioa: ..... puntu.	Nota:

epelak eman	«**Epelak eman** badizkio ere, Gari indartsuagoa da eta ondo oratuta dauka besotik. Amiltzera daroa.»
bilbatu	«Hiru eskuek batak bestearekin hatzak **bilbaturik** dauzkate, elkartasuna edo batasuna irudikatuz bezala...»
erdiragarri	«Lidia oinazetan dago, gogoeta **erdiragarri** horiek bere sinesmenak eta susmoak batera eta bestera darabiltzatela....»
mozolokeria	«—Kolokatuta nago, neska, benetan diotsut, horregatik nabil hitz eta pitz, **mozolokeriak** bata bestearen atzetik esanez...»
kuttun	«Eta, nola ez, horrelakoetan beti aldean eraman ohi duen **kuttuna**: bere *irurac bat*...»
haztatu	«Aitorren esku sorgorren atzamarrekin **haztatu** du bitxia eta gizonaren txirrindulari-elastikoaren gerri-patrikan sartu...»
ezkaratz	«Atea irekitzean **ezkaratz** moduko bat dago eta emakume begibeltzak bizikleta bertan uzteko esan dio Aitorri.»
niri bost	«—Eta zer? **Niri bost**. Hobeto, horrela etxea zainduko didazu.»
behinen	«Bilatu xehetasun txikiak, besteoi iges egingo leuskiguen zertzeladak… egiara helduteko **behinenak** izan leitekezanak...»
hitz-beste egin	«—Aizu —**hitz-beste** egin du emakume begibeltzak— …sakelako telefonoa ekarri al duzu?»
enparuak	«—Horixe, *irurac bat*, parkatu…, ba, ninotsun moduan, zure bitxietako bat aldean eta **enparauak** atzo agertu ziran.»
itaun	«Ikaragarria da hau guztia, Aldamiz jauna, sentiduten dot atsekabetutea, gogaitutea neure **itaunakaz**...»
sasoiz	«Gari hogei metrotara dago. **Sasoiz** dago deia egiteko.»
hutsal	«Edaria hozten den bitartean gai **hutsalak** izan dituzte hizpide.»
lotu	«Aitor bertan **lotu** da, geldi-geldi, hain era bitxian ezagutu berri duen emakumea zelan abiatzen, urruntzen eta azkenean aienatzen den begietsiz.»
guzurrak hankak labur	«...ta hor galduten da guzurtia, ze, nahita ez, **guzurrak hankak labur**…»
guzurra biderdikoa da	«...baia bestetik **guzurra biderdikoa da**, esan gura dot, guzur bat sinestuarazoteko beste lau esan behar, ta hor galduten da guzurtia.»
arnasan be guzurra	«—Badakizu zer? **Arnasan be guzurra** askok.»
irrikaz	«Tankera askotako jendea dabil batetik bestera, urrats azkarrez gehienak, lehiatsu, asteburuan etorkizun denari **irrikaz** heldu nahiko baliote bezala.»
mukuru	«Gero pitxer txiki batetik esne apartsuz hornitzen hasi da, **mukuru** bete arte.»

Hiztegi azterketa — ***Irurac bat.*** Jokin de Pedro. Elkar.	Zuzen:
Izen-deiturak: . . . . Maila-taldea:	
Testuingurua aintzat harturik, eman ezkerreko zutabeko hitzen sinonimoak.	Nota:
Azterketa honen balioa: . . . . . puntu.	

goretsi	«...lanbidea gogoko duzu eta zure bezeroek **goretsi** egin ohi dute haientzat egiten duzun lana.»
ordubetegarrenean	«**Ordubetegarrenean** berriz ere sofan jesarri denean, askoz ere hobeto sentitzen da.»
zirto	«Laguna aterantz joan da, ez azken **zirtoa** esan gabe.»
hozkirri	«Udaberriko arratsalde eguzkitsu bat. Giro **hozkirria**.»
hozkirri	«—Bai —erantzun du Garik, eta erantzuteaz batera gorputz guztia **hozkirri** haundi batek astindu dio.»
ahopean	«...gero, eskuak astiro-astiro mahai gainerantz ekarri ditu eta, bata bestearen gainean jarrita, berriz ere patxadaz eta ia-ia **ahopean** esan du...»
begiluze	«Neuk baino gehiago dakie kazetari **begiluzeok**!»
sen	«Halan da be… **senak** dinostana da mutil hori errubakoa dala.»
begitandu	«...konpromisozko irribarrea izan da, Aitorri erantzun txepel samarra **begitandu** zaiona.»
izu-laborriz	«Arestiko paseatzailea ikusi du berriz ere, baina **izu-laborriz** ohartu da zelan honek eskuaz zeinu bat egin duen, Garik harengana so egitean.»
etorri	«“Orain entzun ondo —eta **etorri** handiz hasi zaio mintzatzen oraingoan barruko ahotsa—...»
jite	«Garik, hotz-hotzean begiratuta, gonetarako **jite** nabarmena erakutsi izan du beti, baita ezkondu ostean ere. »
olgetari	«Lidia bere enpresako langela nagusian dago (...) proiektu batean lanean, buru-belarri… sakelako telefonoaren doinu **olgetaria** entzun duenean..»
doi	«Eta laster… krak! Askatu egin da palankaren eraginez, gorputza **doi** ateratzeko besteko tartea utziz.»
doi-doi	«Zortzi eta erdiak **doi-doi** direnean sakelako telefonoak dar-dar egin dio amerikanaren barruan, gorputz osoan hotzikara desatsegina sentiaraziz.»
makur	«Errudun ez da sentitzen, ez baitu okerrik egin, ez baitio bere bizitzan, nahita behintzat, inori ere **makurrik** egin. »
imintzio	«—Miriam! —oihu egin dio Lidiak lagunari, aldi berean eskua jaso eta sorbaldan jotzeko **imintzioa** eginez.»
kiribildu	«...Miriam eta zu… biak baltzaranak, ulea apur bat **kiribildua**, gorpuzkerak be antzekoak…»
braust	«Laguna **braust** sartu da, berritsu eta imintzioka, energia gainezka balu bezala.»
nontzeberri	«—Et, et, et. Ni ez naiz jakinguratsua, ezta **nontzeberria** ere, baina nik zu *aspertu* zaitudan bezala, (...) esan gura dut… entzuteko prest nauzula.»

Hiztegi azterketa — ***Irurac bat.*** Jokin de Pedro. Elkar.

Izen-deiturak: .... Maila-taldea: ....

Testuingurua aintzat harturik, eman ezkerreko zutabeko hitzen sinonimoak.

Azterketa honen balioa: ..... puntu.

Zuzen:

Nota:

lakar	«Eta, sorgorraldi labur horretatik irten denean, inguruan ez dago inor, aienatu da ahots **lakarreko** silueta...»
txanbelin	«..pisu handiko proba bi aldean daukozala: telefonoaren arrastoa eta zure bitxiak: bat aldean, *zazpiak bat* iduneko **txanbelin** hori...»
amoltsu	«—Kaixo, maitea, lekutxo bat baduzu zure lagun Miriamentzat?" —eta musu **amoltsu** bat eman dio masailean.»
txiri-txiri	«Hamar bat minutu **txiri-txiri** ibilitakoan borda inguruan dira.»
minsor	«Ohartzeaz batera burua pixka bat goratu, baina astuntasun itzela sumatu du gorputzean eta bai burua estu-estu hartzen dion **minsor** bat.»
morroi	«Eta treneko **morroia**… atxilotu genduan gizon gaztea?»
lardaskatu	«—Hara, eguna **lardaskatu** egin zaizula.»
katramilatu	«...irteerarik gabeko pentsamendu korapilatsuetan **katramilatzen** denetan, pedalei gogorrago eragiten die....»
men egin	«Lidiak **men egin** dio barruko ahotsaren oihartzun sorrari eta jaiki egin da kafesnea prestatzera joateko.»
tirriki-tarraka	«Jesarri egin da, geroxeago zutundu ere bai… **tirriki-tarraka** sukaldera jo du...»
loka	«Handik hamar minutura **loka** samar zegoen barrote bat mutur batetik amore ematen hasi da...»
ondino	«—Ez dakigu zehatz **ondino**. Haren atzetik gabilz ordu batzuetatik hona.»
ezpabere	«—Geldi! **Ezpabere** tiro egingo deutsugu! Ez mogidu ezta apur bat be!»
adabaki	«Zulatuari **adabaki** txiki biribil bat jarri dio eta atzamarrekin zanpatzen duen bitartean emakume begibeltzari begira jarri da berriz ere, pentsakor.»
ponpoxo	«Eta hiru etxe eder: Uriondoko pisu **ponpoxo** hau, kostaldeko apartamentua Luzaron eta Mendikoborda ederra...»
pozarren	«—Ba, baietz, **pozarren** —esan du Aitorrek erabakitsu.»
lahar	«—Elorria izan nahiz **laharra** izan, kontua da hemen ez daukadala konpontzekorik ezer…»
erreskadan	«Lau zigarro **erreskadan** erre ditu eta urduritasun gero eta handiagoa sentitzen du.»
gotor	«Atea, berriz, **gotorra** da eta gaztain zurez egina.»
sorgortu	«...gero gorputz **sorgortu** hori luzatu egingo duzu ariketa batzuk eginez...»